
4. Søndag efter Hellig 3 Konger

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

4. Søndag efter Hellig 3 Konger	4
4. SØNDAG EFTER HELLIG 3 KONGER	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

4. Søndag efter Hellig 3 Konger

4. SØNDAG EFTER HELLIG 3 KONGER

Prædikedag 4. SØNDAG EFTER HELLIG 3 KONGER

Prædikedato 02. februar 1941

Prædiketekst Matthæus 8,23-27

Prædikested Vedersø Kirke

Prædiken ID P020241-01

Kilde (Med Ordets Sværd, 137-142, 4. S. e. H3K. = Septuagesima? Samme dato?)

4. Søndag efter Hellig 3 Konger.

Pastor Trøstemand og Højskoleforstander Bravo er paa Stikkerne i denne Tid. De rejser rundt og holder Prædikener og Foredrag og sætter Mod i vort Folk. De fortæller os om, hvad for et fortræffeligt Folk vi er. De henviser til vor dygtige og velnærede Arbejderstand, vore gode Skoleforhold, vor Syge-og Alderdomsforsorg, vore Svin og vor Niels Bohr. De understreger, at vi Danske har sandelig ingen Grund til at slaa Øjnene ned; og hvis Forsamlingen ikke er ægte dansk nok til sindigt at gaa ud fra, at det staar dog vistnok værre til, end Præsten prædiker, vil altsaa dens Mænd og Kvinder kunne gaa hjem og bryste sig. Det er endog fortalt mig, at i hvert Fald den ene af disse Opmuntrere kalder sig for Discipel af den Mand, som engang i en endda mindre alvorlig Situation for Landet skrev "Maskeballet i Danmark". Overfor dette Olietryk af en daniseret Virkeliggørelse af den tredie Bøn i Fadervor er det maaske haardhjertet (men ogsaa Sandheden skylder man jo visse Hensyn) at gøre opmærksom paa yderligere et Par Kendsgerninger om Forholdene her i Landet. Arbejdsløshedstallet undsaa sig ikke for selv i de gode Tider at nærme sig det halvandethundredetusinde. Hvor det ligger nu, vil vi ikke tale om, og endnu mindre om, hvorfor det ikke ligger højere. Det var een Sag. En anden, som heller ikke bør overses, er denne, at Riget for Tiden er besat af en fremmed Krigsmagt fra Skagen til Gedser — nej, af mindst 3 fremmede Krigsmagter i indbyrdes Kamp. Hvordan det gik til, at vi blev det, og Forudsætningerne herfor vil jeg ogsaa spare mig selv for at tale om. En tredie Ting, jeg kunde nævne, er, at man kan regne med, at fire

Femtedele af den mandlige Befolkning i Byerne faar en eller flere Gange den Sygdom, der hedder Gonorrhoe.

Det er muligt, at der for Danmarks Befolkning ikke er Grund til at slaa Øjnene ned, men der er i hvert Fald Grund til at slaa dem op. Slaa dem op paa vid Gab til at se Sandheden ind i dens Øjne, og slaa dem op imod Gud i Himlen.

Det danske Folk er i Nød; og dets egentlige Nød er, at det ikke aner det. Det trænger ikke til Trøst; for det staar endnu kun paa Tærskelen til Prøvelsen, det er endnu et overfladisk og alt for sorgløst Folk. Og dog trænger det til Trøst, men af en langt, langt dybere Art end at stives af i sin Selvfortræfflighed. Det trænger til Guds Naades Trøst, og det vil sige, at det først maa lære at forstaa, hvor livsvigtigt det har svigtet. Endnu er det jo langtfra, at det begærer at mætte sin Bug med de Bønner, Svinene faar. Selv om det begynder at knibe med baade Bønner og Svin, saa har vi endnu haft rigeligt til os selv. Saa rigeligt, at for den Sags Skyld kunde vi nærmest sammenlignes med Sønnen, der gaar hjemme hos Faderen. Men ogsaa den Søn havde i en rystende Grad Omvendelsen behov.

Vi er ombord i en ganske liden Skude, vi Danske, og Orkanen kommer hylende ned fra Bjergene omkring os. Naar vi ikke vipper mere, end vi gør i Øjeblikket, skyldes det saamænd kun, at den Olie, vi havde ombord til andet Formaal, har vi hældt ud over Bølgerne. Det er en stakket Frist. Og nu kan det ikke være Kristenfolks Sag at komme og pjatte op til os om, hvor dygtige vi er i Sømandsskab og hvor klogt det var at spendere Olien paa Havet. Nej, for Kristne er der nu kun eet eneste Spørgsmaal, der brænder paa. Og det er dette: har vi Kristus ombord?

Thi heller ikke her kan vi tillade os den billige Trøst. Der kan holdes en meget from og opbyggelig Prædiken om, hvor styrkende det er for os i vor Angst (naar den altsaa indfinder sig engang; for dem, der er Specialister i Trøst kan det være opportunt at indrette sig, som om den allerede var her) at høre, at selve Disciplene ogsaa var bange; men saa vækkede de Herren, og saa viste det sig, at han magtede baade Søen og Vindene; saadan skal det ogsaa nok gaa os i Fortvivlelsens Time, at da vil det dog slaa igennem, at vi er et kristent Folk; vi har Naademidlerne, vi har Ordet midt iblandt os; det er oven i Købet statsunderstøttet (egentlig dog en afsindig Tanke, fast komisk, at Staten understøtter Gud!); da vil Folket vende sig til sin gamle Kirke og opfyldes af den Aand, som kan stille Stormen paa Søen.

Ak ja, det er en dejlig Prædiken. Bare man kunde holde den. Men der kvalmer En en Angst under Hjertekulen: det danske Statsskib er gaaet saa godt i lange Tider, at vi meget nemt i en eller anden Havn kunde være sejlet fra Jesus uden at mærke det. Jeg er slet ikke længere sikker paa, at vi har ham ombord.

Her staar vi Præster og prædiker Søndag efter Søndag og mange af os en halv Snes Hverdage om Ugen med. Der er ingen, der hører os, og der er i hvert Fald ingen, der retter sig efter, hvad vi siger. Vi kan ydmygt tage Skylden paa os og sige, det er os, der ikke forstaar at prædike; vi er for smaat begavede, for lidt aktuelle, for bange for at støde, for svage i Troen. Lad gaa med alt det. Men den egentlige Grund er en anden, og det er den, at Folk er revnende ligeglade med Jesu Ord, de tror ikke paa, at det har noget at sige for deres Liv og deres Evighed, hvad der staar i Bibelen. Ja, dette er Sandheden: de er Medlemmer af Folkekirken; de har en Gud, de er revnende ligeglade med. Og saa kan vi Præster for Resten staa paa Prædikestolen, som vi vil, om vi saa vil staa paa Hovedet deroppe; for naar Mennesker ikke regner Jesu Ord for noget, kan vi ikke vente, de skal faa noget ud af at høre os. For andet end Jesu Ord kan vi ikke byde paa, saa længe vi er kristne Præster i hvert Fald.

Hvis Kristi Ord betød noget for vort Folk, havde vi ikke slæbt paa den Arbejdsløshed i Aartier. Vi havde mødt vor Skæbne, da den en lunefuld April faldt over os, paa en ganske anden værdig Maade end nu. Og hvad Kønssygdommene angaar, saa er det jo ikke Præsterne, man vil mobilisere imod dem, men Lægerne. Staten vil sige til Folk: vi skal anstrenge os og gøre vort bedste for at helbrede jer for Gonorrhøen. Den Mulighed, at Folket kunde anstrenge sig for at undgaa at faa den, synes ikke at falde nogen ind.

Nej, Pastor Trøstemand, nej, Højskoleforstander Bravo, det er ikke lige jer, vi har Brug for i Øjeblikket. Vi har Brug for Mænd, der kommer til os fra Herren med Krav. Profeter, der kan forlange af os, at i en kristen Stat bør de, der lyver sig fattige, sulte, og de, der i Sandhed er skubbet udenfor, har Ret til at faa Dørene aabnet. Forlange af os, at for de højeste Gaver, Gud har givet os, maa vi ogsaa være rede til de højeste Ofre. Det gælder Fædrelandets Gave. Det gælder Kærlighedens Gave. Saa afskyeligt har vort Slægtled draget det ophøjede i Sølen, at det er forstaaeligt om Livets Gud overgiver os til Tilintetgørelsen og vender sig til en fremmed Race med andre Ansigtstræk og anden Sjæl.

Ja, der er Brug for, at der blandt os kan opstaa Profeter, som kan tilraabe os: Nu har I snart opbrugt jer Olie og klarer jer ikke længere ved at fedte. Nu er Tiden inde til at anstrenge alle Evner for at holde Skibet paa Køl og i Fart. I maa vise jer som et helt nyt Folk ved at sejle efter det Søkort og de Regler, han selv har betroet jer. Bliver Bølger og Storm jer endda for overmægtige, saa Tillykke med, om I omsider skal lære den sunde og store Angst: Herre, frels os, vi forgaar. Og har vi ham ikke længere ombord, lad saa Dagens andet Evangelium fortælle os, at *Han* kan komme vandrende paa Søen.